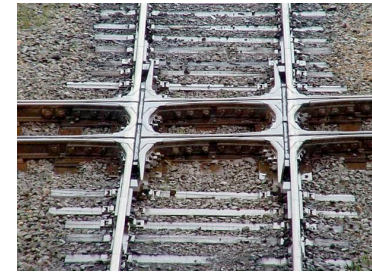

Planfejning

1

Skæring

2

Geometrisk skæring

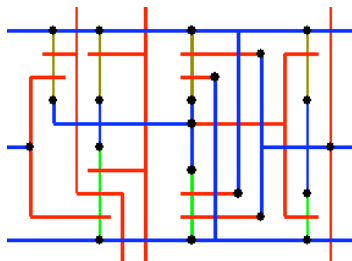

Afgørelse af om der findes skæringer blandt geometriske objekter
Bestemmelse af alle skæringspunkter

Løsningsmetoder:

Rå kraft

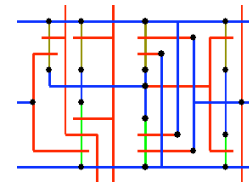
Planfejning (eng. plane sweep)

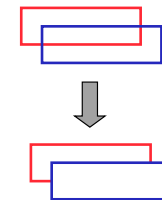
3

Anvendelser

Design af integrerede kredsløb:

Computergrafik (fjernelse af skjulte linjer)

4

Skæring af vandrette og lodrette linjestykker

Givet:

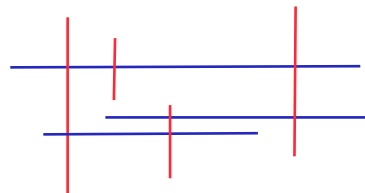
H = horisontale linjestykker

V = vertikale linjestykker

$S = H \cup V$

n = antallet af linjestykker, $|S|$

Find alle par af skærende linjestykker (under antagelse af, at der ikke er sammenfaldende linjestykker)

5

Rå kraft algoritme


```

for each  $h$  in  $H$ 
  for each  $v$  in  $V$ 
    if  $h$  intersects  $v$ 
      report( $h, v$ )
    
```

Algoritmen kører i $O(n_H \cdot n_V) = O(n^2)$ tid

Men antallet af skæringer kan være meget mindre end $O(n^2)$

Vi ønsker en **uddatasensitiv** algoritme med køretid $f(n, s)$, hvor s er antallet af skæringer

6

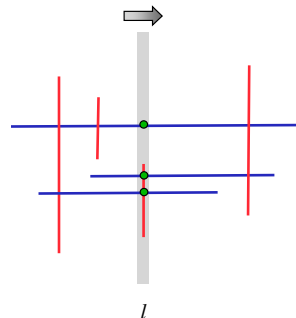
Planfejning

En lodret **fejje-linje** l afsøger området fra venstre mod højre, startende til venstre for alle inddatapunkter

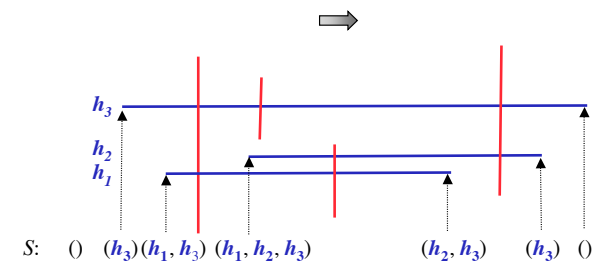
Under afsøgningen benyttes en ordbog, S , der indeholder alle de vandrette linjestykker, der skæres af l , sorteret i stigende rækkefølge med hensyn til deres y -koordinat

Et vandret linjestykke indsættes i S , når l møder dets venstre endepunkt. Et vandret linjestykke fjernes fra S , når l møder dets højre endepunkt

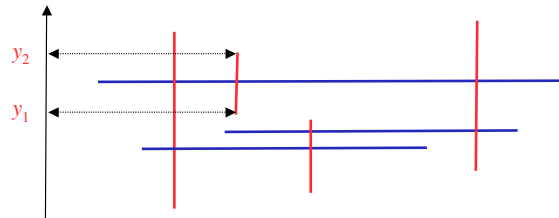
7

Ændringer i ordbogen

8

1-dimensional områdesøgning benyttes til at bestemme skæringer

Når et lodret linjestykke mødes, foretages områdesøgning i S med et interval, der er givet ved y -koordinaterne for linjestykkets to endepunkter

9

Hændelser og aktioner

Hændelse	Aktion
Et venstre endepunkt for et vandret linjestykke h mødes	Indsæt h i ordbogen S
Et højre endepunkt for et vandret linjestykke h mødes	Fjern h fra ordbogen S
Et lodret linjestykke v mødes	Foretag områdesøgning med intervalgrænser givet ved y -koordinaterne for v 's endepunkter

10

Datastrukturer

Ordbogen

- skal indeholde vandrette linjestykker
- skal muliggøre indsættelse, fjernelse og områdesøgning

Løsning: et AVL-træ eller et rød-sort-træ (nøglerne er y -koordinaterne)

Handlingsplanen

- skal indeholde x -koordinaterne for hændelserne i den rækkefølge, de indtræffer
- skal muliggøre et sekventiel gennemløb

Løsning: et array eller en liste, der er sorteret med hensyn til hændelsernes x -koordinat

11

Tidskompleksitet

Sortering af hændelser

$O(n \log n)$

Hændelser

Venstre endepunkt for vandret linje

Antal $\leq n$

Tid for hver indsættelse i S : $O(\log n)$

Højre endepunkt for vandret linje

Antal $\leq n$

Tid for hver fjernelse fra S : $O(\log n)$

Lodret linje

Antal $\leq n$

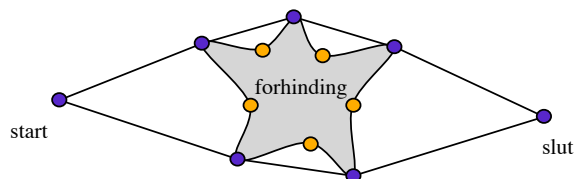
Tid for områdesøgning: $O(\log n + s_h(v))$

Samlet tidskompleksitet:

$O(n \log n + \sum_{v \in V} s_h(v)) = O(n \log n + s)$

12

Konvekst hylster

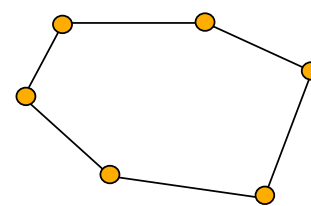

13

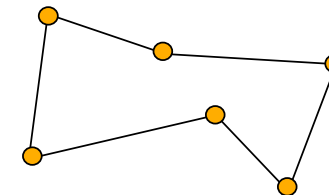
Konveks polygon

En **konveks polygon** er en polygon uden skæringer, hvis indre vinkler alle er konvekse (d.v.s. mindre end $\pi = 180^\circ$)

I en konveks polygon ligger ethvert linjestykke, der forbinder to knuder, helt inden for polygonen

konveks

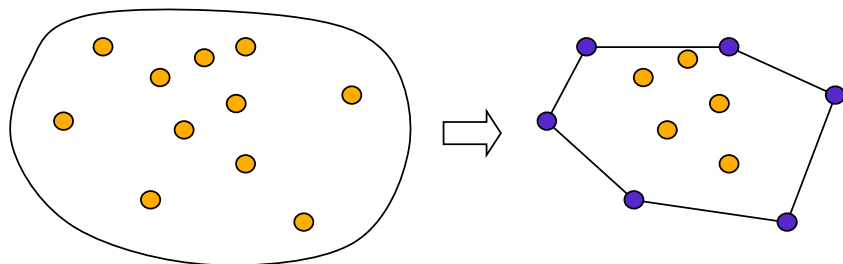
ikke-konveks

14

Konvekst hylster

Det **konvekse hylster** for en mængde af punkter er den mindste konvekse polygon, der indeholder punkterne

Tænk på en elastik, der lægges stramt rundt om punkterne

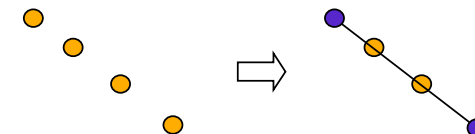

15

Specialtilfælde

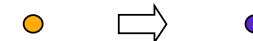
Det konvekse hylster er et **linjestykke**

- To punkter
- Alle punkter ligger på linje

Det konvekse hylster er et **punkt**

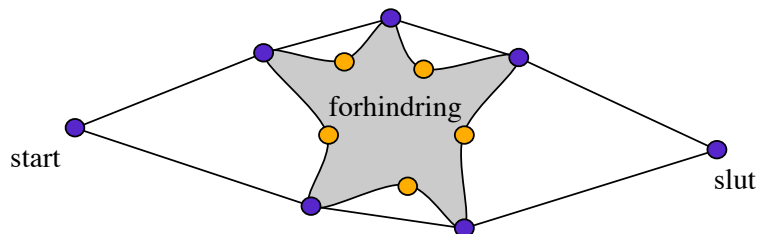
- Der er kun ét punkt
- Alle punkter er sammenfaldende

16

Anvendelser

- Planlægning af bevægelse
Find en optimal rute for en robot, der undgår forhindringer
- Geometriske algoritmer
Bestemmelse af det konvekse hylster er en form for to-dimensional sortering

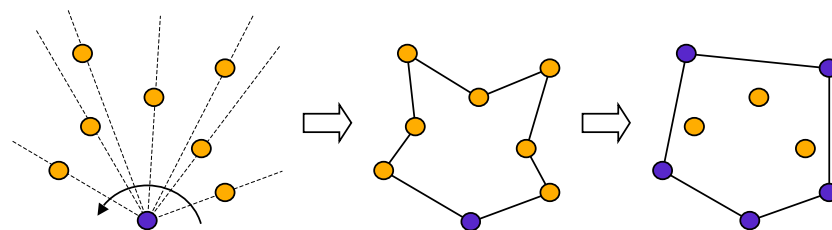

17

Bestemmelse af det konvekse hylster

Nedenstående metode bestemmer det konvekse hylster for en mængde af punkter:

- Fase 1: Find det laveste punkt (**ankerpunktet**)
- Fase 2: Dan en ikke-skærende polygon ved at sortere punkterne imod uret rundt om ankerpunktet
- Fase 3: Så længe polygonen har et ikke-konvekst hjørne, så fjern det

18

Orientering

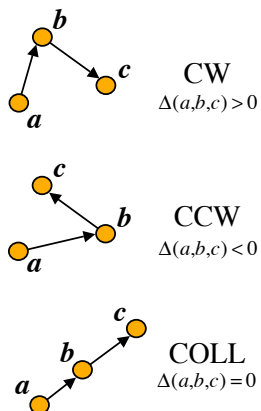
Orienteringen af tre punkter i planet er “med uret”, “mod uret” og “på linje”

orientation(a, b, c)

- med uret (CW, drej højre om)
- mod uret (CCW, drej venstre om)
- på line (COLL, ingen drejning)

Orienteringen af tre punkter er karakteriseret ved fortegnet af determinanten, hvis absolutte værdi er det dobbelte areal af trekanten med hjørner a, b og c

$$\Delta(a,b,c) = \begin{vmatrix} x_a & y_a & 1 \\ x_b & y_b & 1 \\ x_c & y_c & 1 \end{vmatrix} = x_a y_b - x_b y_a + x_c y_a - x_a y_c + x_b y_c - x_c y_b$$

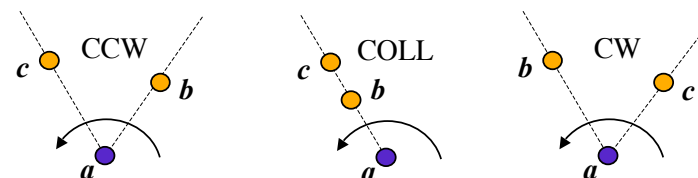
19

Sortering efter vinkel

Bestemmelse af vinkler ud fra koordinater er besværlig og fører til numerisk unøjagtighed

Vi kan sortere punkterne efter deres vinkel med hensyn til ankerpunktet a ved hjælp af en comparator-baseret sammenligningsfunktion:

- $b < c \Leftrightarrow \text{orientation}(a, b, c) = \text{CCW}$
- $b = c \Leftrightarrow \text{orientation}(a, b, c) = \text{COLL}$
- $b > c \Leftrightarrow \text{orientation}(a, b, c) = \text{CW}$

20

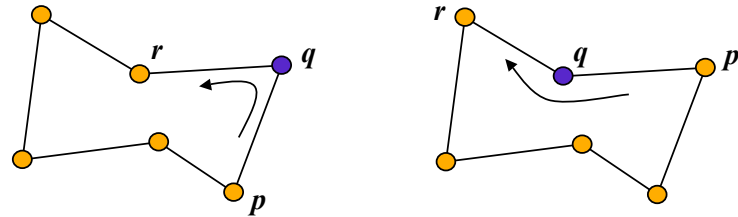
Fjernelse af ikke-konvekse hjørner

Afgørelse af, om hjørnet er konvekst, kan foretages ved brug af orienteringsfunktionen:

Lad p , q og r være tre konsekutive hjørner for polygonen i rækkefølge mod uret

q konvekst $\Leftrightarrow \text{orientation}(p, q, r) = \text{CCW}$

q ikke-konvekst $\Leftrightarrow \text{orientation}(p, q, r) = \text{CW}$ eller COLL

21

Graham-afsøgning

Graham-afsøgning er en systematisk procedure til at fjerne ikke-konvekse hjørner fra en polygon

Polygonen traverseres imod uret, og en sekvens H af hjørner vedligeholdes

for each vertex r of the polygon

Let q and p be the last and second last vertex of H

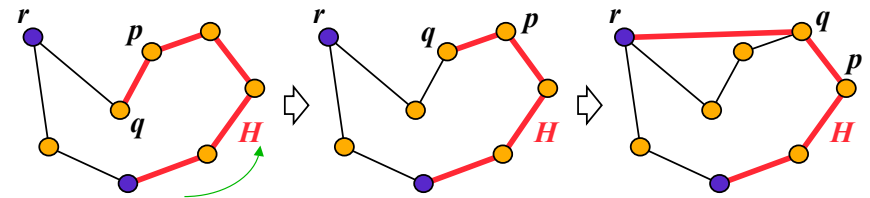
while $\text{orientation}(p, q, r) = \text{CW}$ or COLL

remove q from H

$q \leftarrow p$

$p \leftarrow$ vertex preceding p in H

Add r to the end of H

22

Analyse

Bestemmelse af det konvekse hylster for en mængde af punkter tager $O(n \log n)$ tid:

- Bestemmelse af ankerpunktet tager $O(n)$ tid
- Sortering af punkterne imod uret omkring ankerpunktet tager $O(n \log n)$ tid
Brug orienterings-comparatoren og en hvilken som helst sorteringsalgoritme, der kører i $O(n \log n)$ tid (f.eks., heap-sort eller merge-sort)
- Graham-afsøgningen tager $O(n)$ tid
Ethvert punkt indsættes netop en gang i sekvensen H
Ethvert hjørne fjernes højst én gang fra sekvensen H

23

Nærmeste par af punkter

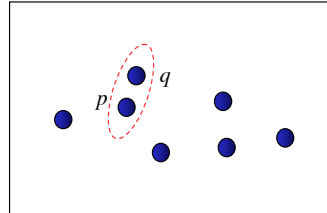

24

Nærmeste punkter

Givet en mængde, P , af n punkter i planet (f.eks. byer i Danmark, computere i et netværk, transistorer på en printplade) Find to punkter, p og q , hvis indbyrdes afstand, $dist(p, q)$, er minimal

Algoritmer:

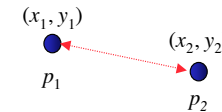
- rå kraft $O(n^2)$
- planfejning $O(n \log n)$
- del-og-hersk $O(n \log n)$

25

Rå kraft

Beregn alle afstande og vælg den mindste

$$dist(p_1, p_2) = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

Tidskompleksitet: $O(n^2)$

26

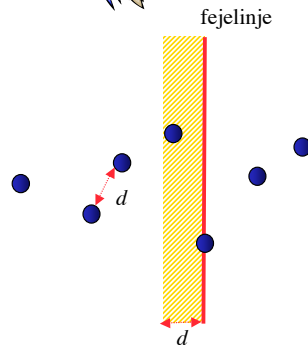
Planfejning

Vi behøver ikke at beregne alle afstande

Planfejning kan benyttes. Vi udnytter følgende observation:

Hvis det nærmeste par af punkter til venstre for fejelinjen har en afstand på d , kan det næste punkt, der mødes af linjen ikke være nærmeste par med et punkt, der ligger mere end d enheder til venstre for linjen

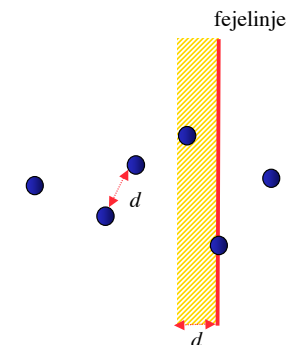
27

Lagret information

Vedligehold følgende information:

- nærmeste par (p, q) af punkter, der er fundet indtil nu, samt deres afstand, d
- ordnet ordbog, S , af alle de punkter, der ligger i bæltet med bredde d enheder til venstre for fejelinjen, idet deres y -koordinat bruges som nøgle

28

Opdatering

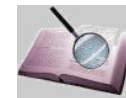

Når fejelinjen møder et punkt, p :

- (1) Fjern alle punkter, r , hvor $x(p) - x(r) \geq d$
- (2) Find det nærmeste punkt, q , til p ved søgning i S
- (3) Hvis $\text{dist}(p, q) < d$, så opdater det aktuelt nærmeste par og d
- (4) Indsæt p i S

29

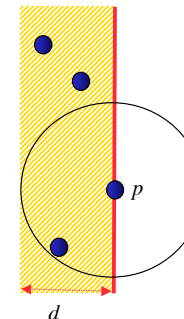
Søgning i ordbogen

Hvor hurtigt kan vi søge i ordbogen?

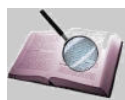
Bemærk: der kan være $O(n)$ punkter i ordbogen!

I stedet for at søge i hele bæltet, kan vi nøjes med at søge i en halvcirkel med centrum i p og radius d

30

Søgning i ordbogen (fortsat)

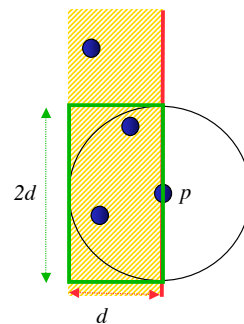
Hvorledes kan vi søge i en halvcirkel?

Et rektangel er "næsten" en halvcirkel
Foretag en områdesøgning i intervallet
 $[y(p) - d, y(p) + d]$

Brug rå kraft til søgning blandt de punkter,
der blev resultatet af områdesøgningen

Kan der ikke være mange punkter at søge i?

Nej, områdesøgningen kan aldrig resultere i
mere end 6 punkter
(bevis herfor baseres på, at ethvert par af
punkter i S har en afstand på mindst d)

31

Tidskompleksitet

Sortering af hændelser

$O(n \log n)$

Hvert punkt indsættes og fjernes
fra S præcis en gang

Samlet tid for indsættelse og fjernelse:
 $O(n \log n)$

Der søges i ordbogen, hver gang
et punkt indsættes i S

Hver forespørgsel tager $O(\log n + 6)$ tid
Samlet tid for forespørgsel: $O(n \log n)$

Afstandsregninger

$O(6n)$

Samlet tidskompleksitet:

$O(n \log n)$

32

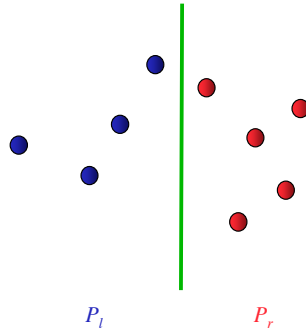

Del og hersk

Sorter punkterne efter deres x -koordinat og opdel punktmængden i to halvdele

Det nærmeste par er i en af de to halvdele eller har et punkt i hver af de to halvdele

33

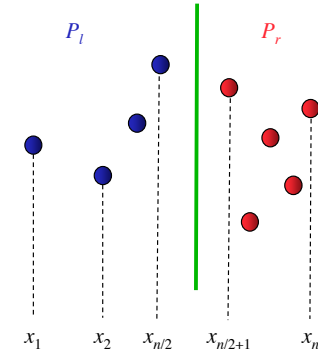
Del og hersk (2)

Fase 1:
Sorter punkterne efter deres x -koordinat

Opdel punktmængden i to halvdele:

$$P_1, P_2, \dots, P_{n/2} \dots P_{n/2+1}, \dots, P_n$$

34

Del og hersk (3)

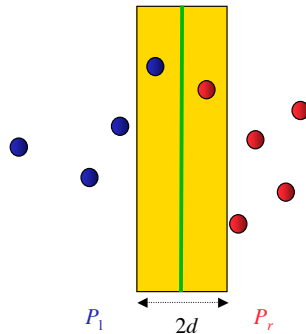

Fase 2:

Bestem rekursivt de to nærmeste par og deres indbyrdes afstande, d_l og d_r , i hver af de to halvdele

Find det nærmeste par og deres indbyrdes afstand, d_m , i det centrale bælte af bredde $2d$, hvor $d = \min\{d_l, d_r\}$

Returner $\min\{d_m, d_l, d_r\}$

35

Del og hersk (4)

For ethvert punkt p i bæltet undersøges afstanden til de punkter, der ligger i intervallet $[y(p) - d, y(p)]$

Der er højst 4 sådanne punkter

Benyt en liste af punkterne sorteret efter deres x -koordinat og en liste af punkterne sorteret efter deres y -koordinat

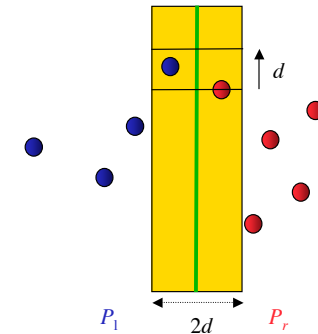
Tidskompleksitet:

Fase 1: Sortering: $O(n \log n)$

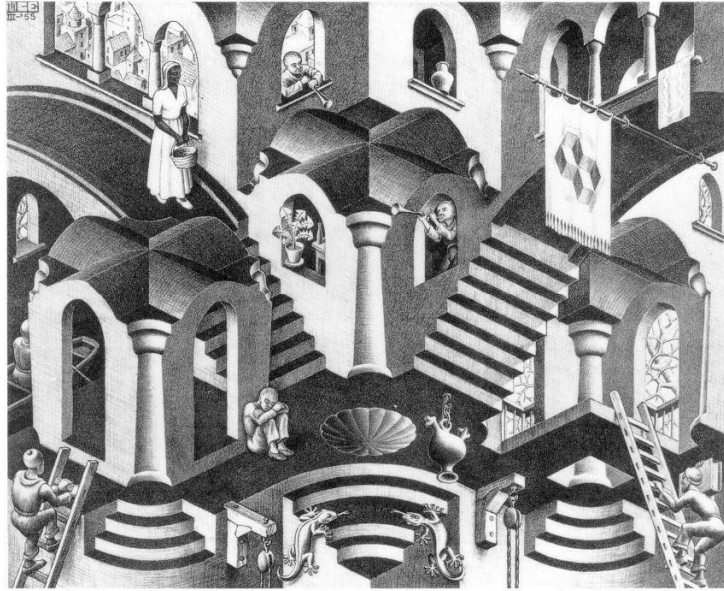
Fase 2: Rekursionsligning $T(n) = 2T(n/2) + n$.

Vi får $T(n)$ er $O(n \log n)$

Samlet tid: $O(n \log n)$

36

M. Escher: Concave and Convex